

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 7.12.2000
KOM(2000) 812 endelig

**BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**Evalueringsrapport vedrørende gennemførelsen af direktiv 94/11/EF –
Mærkning af materialer anvendt i hovedbestanddelene af fodtøj**

**BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**Evalueringsrapport vedrørende gennemførelsen af direktiv 94/11/EF –
Mærkning af materialer anvendt i hovedbestanddelene af fodtøj**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	INDLEDNING	3
1.1.	Udfærdigelse af rapporten	3
1.2.	Baggrund.....	3
2.	GENNEMFØRELSEN AF DIREKTIV 94/11/EF	4
2.1.	Anvendelsesområde.....	4
2.2.	Definition af fodtøj.....	5
2.3.	Mærkningskrav – fodtøjets materialer og bestanddele.....	6
2.4.	Mærkningskrav – Andre oplysninger	7
2.5.	Forpligtelser, som påhviler de ansvarlige	7
2.6.	Kontrol af overholdelsen af bestemmelserne.....	8
2.6.1	<i>Ansvarlige myndigheder</i>	<i>8</i>
2.6.2.	<i>Sanktioner</i>	<i>9</i>
2.7.	Markedsføring – Forbud eller hindringer	10
2.8.	Supplerende oplysninger	11
3.	KONKLUSIONER.....	11

1. INDLEDNING

1.1. Udfærdigelse af rapporten

Direktiv 94/11/EF af 23. marts 1994 indeholder bestemmelser om medlemsstaternes forpligtelser, hvad angår iværksættelsen af procedurene for mærkning af de materialer, som anvendes i hovedbestanddelene af fodtøj med henblik på salg i detaileddet.

I henhold til artikel 6, stk. 4, i direktiv 94/11 skal Kommissionen tre år efter gennemførelsen af dette direktiv forelægge Rådet en evalueringsrapport, hvori der er taget hensyn til de vanskeligheder, de erhvervsdrivende måtte støde på i forbindelse med iværksættelsen af bestemmelserne i dette direktiv. Fristen for direktivets gennemførelse udløb den 23. marts 1996.

I nærværende rapport gøres gennemførelsen af direktivet i medlemsstaterne til genstand for en analyse, og samtlige betragtninger og kommentarer fra medlemsstaterne og de forskellige aktører (erhvervsorganisationer, forbrugere osv.) vedrørende iværksættelsen indgår i denne analyse.

Rapporten bygger på to hovedinformationskilder, dels oplysninger fra medlemsstaterne på grundlag af et brev fra Kommissionen, dels et spørgeskema, som blev fremsendt til erhvervsorganisationerne inden for skotøjsindustrien og forbrugerorganisationerne vedrørende de kvalitative aspekter af direktivets gennemførelse på nationalt plan.

Der har været en stor respons fra europæisk industri, medens der ikke er indløbet helt så mange svar fra forbrugerorganisationerne, formentlig på grund af mangelen på undersøgelser om forbrugernes adfærd i relation til mærkning af fodtøj.

Sigtet med nærværende rapport er at tegne et samlet billede af direktivets gennemførelse under hensyntagen til de problemer, de erhvervsdrivende er stødt på i forbindelse med iværksættelsen af direktivets bestemmelser. Der er ikke tale om en undersøgelse af, hvorvidt de nationale foranstaltninger er i overensstemmelse med direktivet.

1.2. Baggrund

Den proces, som har ført til vedtagelsen af en fællesskabslovgivning vedrørende mærkning af de materialer, som anvendes i hovedbestanddelene af fodtøj (direktiv 94/11/EF af 23. marts 1994) har været genstand for drøftelser på fællesskabsplan i mere end otte år. Der fandtes oprindeligt i medlemsstaterne forskellige mærkningssystemer af privat oprindelse (mærkning på frivillig basis med symboler, som sektorens erhvervsorganisationer havde fastsat), og i visse lande vedtog man efterfølgende love med det formål at regulere sektoren. Lovgivningen i oprindelseslandet var bestemmende for, om fodtøjet skulle opfylde mærkningskrav og i givet fald for, hvilke krav der skulle opfyldes. Det var opfattelsen, at denne situation kunne føre til øgede omkostninger og hindringer for samhandelen inden for Fællesskabet. Stillet over for disse problemer gik flere medlemsstater og den pågældende sektor ind for et harmoniseringsdirektiv. Dette førte til vedtagelsen af direktiv 94/11/EF.

Kommissionen var af den opfattelse, at forskellene mellem de nationale lovgivninger på dette område kunne medføre hindringer for samhandelen, som ikke kunne elimineres ved iværksættelsen af artikel 30 ff. (eller artikel 28) i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (frie varebevægelser), hverken ved medlemsstaternes gensidige anerkendelse af den eksisterende lovgivning eller ved en frivillig harmonisering fra erhvervslivets side. Der

var brug for en afledt ad hoc-lovgivning med det formål at supplere den ret til fri bevægelighed, som er knæsat i traktaten.

2. GENNEMFØRELSEN AF DIREKTIV 94/11/EF

Direktiv 94/11/EF af 23. marts 1994 indeholder de krav, som er nødvendige for den frie bevægelighed for fodtøj. Samtidig med at der i direktivet fastsættes en række krav, som bør være indeholdt i alle nationale gennemførelsesforanstaltninger, navnlig artikel 1 og artikel 4 (mærkningskrav), har medlemsstaterne dog mulighed for at lade de angivelser, der kræves i henhold til direktivet, supplere med oplysninger i tekstform, som i givet fald tilføjes på mærkningen (artikel 5), og det bestemmes, at markedsføres fodtøj, som ikke opfylder bestemmelserne om mærkningskrav (artikel 2), skal den pågældende medlemsstat træffe passende foranstaltninger efter den nationale lovgivning.

I øjeblikket har alle medlemsstater underrettet Kommissionen om de foranstaltninger, de har truffet til gennemførelse af direktivet. Men da Kommissionen registrerede betydelige forsinkelser med hensyn til gennemførelsen, var den nødsaget til at indlede overtrædelsesprocedurer på grund af manglende gennemførelse inden for den fastsatte frist imod Belgien, Frankrig, Irland, Spanien og Luxembourg, som dog blev stillet i bero, da de pågældende lande i sidste ende fik bragt forholdet i orden.

2.1. Anvendelsesområde

Da hovedmålet med direktiv 94/11 er at opnå en bedre information og gennemsigtighed for forbrugeren og sikre, at det indre marked fungerer harmonisk, anføres det i artikel 1, stk. 1, første afsnit, at anvendelsesområdet er *"fodtøj med henblik på salg i detailledet"*.

Imidlertid omfatter direktivet ikke brugt fodtøj og beskyttelsesfodtøj, som er omfattet af direktiv 89/686/EØF om personlige værnemidler, samt fodtøj, der er omfattet af direktiv 76/769/EØF om begrænsning af markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater, samt fodtøj, der har karakter af legetøj.

En ikke-udtømmende liste over de produkter, der er omfattet af direktiv 94/11, er indeholdt i bilag II. Det hedder i det sidste afsnit af dette bilag, at produkterne under kapitel 64 i den kombinerede nomenklatur (KN) generelt kan anses for at falde ind under direktivets anvendelsesområde.

Størsteparten af medlemsstaterne har gennemført artikel 1, stk. 1, herunder bilag II, i national ret, idet de har overtaget indholdet ordret uden ændringer. Andre har indføjet nye bestemmelser, idet de herved har ændret eller suppleret den gældende lovgivning.

I Det Forenede Kongerige og Irland er nr. ix) i bilag II "ortopædisk fodtøj" således erstattet af "ortopædisk fodtøj, der ikke er omfattet af forordning om medicinske anordninger fra 1994", hvis bestemmelser forekommer at være mere hensigtsmæssige. For selv om den ikke-udtømmende liste nævner ortopædisk fodtøj, er dette ikke omfattet af den kombinerede nomenklatures anvendelsesområde (kapitel 64, bestemmelse 1 e) men medtaget under position 9021 (KN-kode) – "ortopædisk fodtøj og andre ortopædiske artikler samt dele dertil"¹. Det

¹ Kommissionens forordning (EF) nr. 2204/1999 af 12. oktober 1999 om ændring af bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif.

lader således til, at alene ikke-receptpligtigt ortopædisk fodtøj er omfattet af direktiv 94/11's anvendelsesområde.

Frankrig har ikke desto mindre fjernet enhver henvisning til KN's kapitel 64 i bilag II, og Tyskland, Italien og Luxembourg har slet ikke gennemført bilaget i national ret.

I Nederlandene er bilag II blevet gennemført i national ret ved en henvisning i den nationale gennemførelsesforanstaltning til definitionen på "fodtøj" i direktivets artikel 1, stk. 1.

Anvendelsesområdet lader generelt til at være gennemført på udmærket vis i national ret af en række medlemsstater. Men i de tilfælde, hvor bilaget ikke er gennemført i sin helhed, hersker der tvivl med hensyn til anvendelsesområdet, specielt hvad angår ortopædisk fodtøj.

2.2. Definition af fodtøj

Ifølge artikel 1, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 94/11 *"forstås ved "fodtøj" alle produkter med sål beregnet til at beskytte eller dække foden, herunder de dele, der markedsføres separat, og som er nævnt i bilag I."*

Denne definition af fodtøj er anerkendt i hele EU, da medlemsstaterne har vedtaget og accepteret en tilsvarende definition.

Bilag I, som er nævnt i artikel 1, indeholder definitionen af de enkelte dele af fodtøjet (overdel, foring og bindsål, ydersål) med tilsvarende piktogrammer eller tekstangivelser. Det indeholder endvidere definitionen af materialerne (læder, overtrukket læder, vævede eller ikke-vævede naturlige og syntetiske tekstilmaterialer, alle andre materialer) med tilsvarende piktogrammer.

Medlemsstaterne har gennemført dette bilag enten ordret eller ved at gennemføre de i bilaget indeholdte definitioner i de nationale foranstaltninger. Kun Luxembourg, Det Forenede Kongerige og Irland har ikke overtaget betegnelsen "narvlæder", som kunne anvendes inden for rammerne af de fakultative supplerende oplysninger i tekstform, der er omhandlet i direktiv 94/11 (artikel 5).

Det er værd at understrege, at definitionen "tekstilmaterialer", som er indholdt i bilag I til direktiv 94/11, hører ind under direktiv 71/307/EF af 26. juli 1971 om betegnelser for tekstilprodukter med senere ændringer². Anvendelsen af piktogrammet for "tekstilmaterialer", som er foreskrevet i direktiv 94/11, lader ikke til at volde problemer.

Imidlertid ligestilles ifølge artikel 2, stk. 3, i direktiv om betegnelser for tekstilprodukter (96/74/EF) *"varmeisolerende for i sko"* med tekstilprodukter og undergives samme bestemmelser. Det betyder, at den generiske sammensætning af det materiale, som udgør varmeisolerende foring i sko, altid skal anføres ud over de andre krav i direktiv 94/11.

Europæisk industri er af den opfattelse, at det vil være tilstrækkeligt at anvende det piktogram, der svarer til "tekstilmaterialer", som er omhandlet i direktiv 94/11, og som vedrører mærkning af fodtøj, og eventuelt tilføje supplerende oplysninger, jf. samme direktivs artikel 5. I den forbindelse og for at undgå, at der forekommer alt for mange mærkninger, har

² Direktiv 71/307/EF har ved flere lejligheder været underkastet omfattende ændringer. Direktivet blev til sidst kodificeret som direktiv 96/74/EF af 12. december, der er blevet ændret ved direktiv 97/37/EF af 19. juni.

europæisk industri opfordret Kommissionen til at fremsætte egnede ændringsforslag inden for rammerne af direktiv 96/74/EF.

2.3. Mærkningskrav – fodtøjets materialer og bestanddele

Ifølge artikel 1, stk. 2, nr. i), skal mærkningen indeholde oplysninger om fodtøjets tre dele som defineret i bilag I, nemlig: overdel, foring og bindsål samt ydersål.

Fodtøjets sammensætning skal angives (i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 4) ved hjælp af enten piktogrammer eller tekstangivelser (art. 1, stk. 2, nr. ii)), der betegner bestemte materialer som beskrevet i bilag I. For så vidt angår overdelen, bestemmes materialerne uden hensyntagen til tilbehør eller forstærkninger (art. 1, stk. 2, nr. iii)), og for så vidt angår ydersålen, sker klassificeringen på grundlag af rumfanget af de deri indeholdte materialer (art. 1, stk. 2, nr. iv)).

I alle medlemsstater svarer lovteksten næsten ordret til direktivet. Men i praksis forekommer der forskelle i den måde, hvorpå artikel 1, stk. 2, anvendes, især ved brugen af piktogrammet for ”foring og bindsål”. Ifølge definitionen i bilag I er der tale om *”foring af overdel og dæksål, som udgør den indvendige del af det pågældende fodtøj”*. Anvendelsen af et enkelt piktogram, som repræsenterer både foring og bindsål har skabt problemer i de tilfælde, hvor fodtøjet ikke er udstyret med foring.

- Italien og Grækenland fortolker artikel 1, stk. 2, meget vidtgående. Eftersom det efter direktivets ånd er målet at oplyse forbrugerne om de materialer, der anvendes i hovedbestanddelene af fodtøj, følger disse to lande det overordnede princip, at man i mangel af foring skal anføre, hvilke materialer der kommer i direkte kontakt med foden, dvs. undersiden af overdelen.
- For fabrikanterne har den fortolkning, som anlægges af Italien og Grækenland, sin pragmatiske gyldighed, når det gælder om at sikre en enkel og klar mærkning, der har til formål med få ord at oplyse forbrugerne om beskaffenheden af det materiale, som udgør hovedbestanddelen af fodtøjets indvendige dele (hvad enten fodtøjet er foret eller ej).
- Efter Det Forenede Kongeriges opfattelse kan henvisningen til indholdet af en foring og bindsål, hvor der ikke foreligger en separat foring, bidrage til at vildlede forbrugerne, hvad angår fodtøjets ”struktur”. I overensstemmelse med den fortolkning, ifølge hvilken det efter direktivets ånd er målet at oplyse om materialerne inde i fodtøjet (som kommer i kontakt med foden), har Det Forenede Kongerige i et brev af 2.7.99 foreslået Kommissionen at erstatte ”foring og bindsål” i artikel 1, stk. 2, nr. i), litra b) med ”indre overflade”.
- I Frankrig kræver de nationale myndigheder, at der i givet fald klart oplyses om, at fodtøjet ikke er udstyret med foring (hvad enten fodtøjet er af læder eller ej). Ifølge direktivets artikel 1 vedrører mærkningen sammensætningen af de tre dele, som udgør fodtøjet, og direktivet foreskriver ikke udtrykkeligt et piktogram, som skal oplyse forbrugerne om, at fodtøjet i givet fald ikke er udstyret med foring. Frankrig kræver da, at fodtøjet forsynes med en særlig mærkning, som enten består i ud for piktogrammet at anføre ”ikke foret”, eller i stedet for piktogrammet at anføre ”bindsål” med oplysning om, hvilket materiale denne er sammensat af. Det er værd at bemærke, at dette krav ikke er forskrevet i gennemførelsesdekretet, men har form af en retningslinje, som kontrolmyndigheden har fremsendt til fabrikanterne.

De franske myndigheder har ligeledes peget på et andet aspekt, hvad angår anvendelsen af et enkelt piktogram for fodtøj, hvor foringen og bindsålen ikke er sammensat af samme materiale. Da forbrugeren ikke med sikkerhed kan vide, hvilken del af sættet foring-bindsål, piktogrammet, som viser sammensætningen af det anvendte materiale, relaterer til, finder Frankrig, at der bør anvendes to forskellige piktogrammer, som på separat vis angiver foring og bindsål, men Frankrig har ikke truffet nogen foranstaltninger i dette øjemed.

Efter en klage fra europæisk industri over de franske myndigheders anvendelse af direktivets artikel 3 og 5 vedrørende kravet om supplerende oplysninger ved mærkning af fodtøj uden foring, har Kommissionen måttet undersøge, om de nationale foranstaltninger var i overensstemmelse med bestemmelserne i direktiv 94/11, da det påhviler den at gribe ind over for nationale krav, som medfører forstyrrelser i det indre markeds funktion. Sagen er endnu ikke afsluttet.

Ifølge de franske myndigheder skyldes det problem, som anvendelsen af artikel 1, stk. 2, nr. i) rejser, direktivets manglende klarhed. Kommissionen undersøger muligheden for at afklare spørgsmålet efter høring af sagkyndige i medlemsstaterne og i europæisk industri.

For at sikre det indre markeds gnidningsløse funktion uden hindringer for de frie varebevægelser og i betragtning af de forskellige fremgangsmåder i de enkelte medlemsstater og klagen fra europæisk industri over Frankrig er det nødvendigt, at man fastlægger og følger en samordnet praksis.

2.4. Mærkningskrav – Andre oplysninger

Hovedparten af medlemsstaterne har gennemført artikel 4, stk. 1-4 uændret. De fælles regler for mærkning af fodtøj (materialer, der udgør mindst 80 %; synlig, solid og tilgængelig mærkning på mindst det ene stykke fodtøj; piktogrammerne skal være tilstrækkeligt store til, at det er let at forstå de anførte oplysninger; mærkningen kan trykkes, præges, limes på eller vedhæftes) er således blevet indført i hele EU.

Alle medlemsstater har i gennemførelsesforanstaltningerne foreskrevet, at forbrugerne skal oplyses korrekt om piktogrammernes betydning, og nogle lande anfører udtrykkeligt, at et skilt (Italien) eller flere skilte, hvad angår supermarkeder (Danmark), skal placeres på synlige steder og i nærheden af fodtøjet (Frankrig, Belgien). Grækenland har indført bestemmelser vedrørende detailforretninger, som sælger fodtøj, og bilag III til den græske gennemførelsesanordning indeholder nærmere forskrifter om skiltning.

Irland gør opmærksom på problemet med, at de mærkninger, som er limet på, let løsner sig (art. 4, stk. 3), specielt når kunderne prøver fodtøjet, hvilket gør det vanskeligt for detailhandleren at sikre sig, at de varer, han sælger, er forsynet med en passende mærkning i henhold til direktivet. De øvrige medlemsstater er tilsyneladende ikke stødt på dette problem.

2.5. Forpligtelser, som påhviler de ansvarlige

Hovedparten af medlemsstaterne har gennemført artikel 4, stk. 5, i direktiv 94/11 ordret.

I hele EU er fabrikanten eller dennes repræsentant, der er etableret i Fællesskabet, ansvarlig for levering af mærkningen og for nøjagtigheden af de herpå anførte oplysninger. Hvis hverken fabrikanten eller dennes repræsentant er etableret i Fællesskabet, påhviler denne forpligtelse den person, som er ansvarlig for den første markedsføring i Fællesskabet. Ifølge samme artikel i direktivet skal detailhandleren påse, at det fodtøj, han sælger, er mærket i overensstemmelse med direktivet.

I Nederlandene er gennemførelsen af artikel 4, stk. 5, alene sket i form af en henvisning til artikel 1, stk. 1, i lov om produktkvalitet (Warenwet), der er indføjet i bemærkningerne til gennemførelsesretsakten (*Warenwetbesluit etikettering schoeisel*).

2.6. Kontrol af overholdelsen af bestemmelserne

Ifølge artikel 2 i direktiv 94/11/EF skal medlemsstaterne påse, at fodtøj, der markedsføres i Fællesskabet, opfylder direktivets mærkningskrav. Det hedder endvidere, at markedsføres fodtøj, som ikke opfylder bestemmelserne om mærkningskrav, *"træffer den pågældende medlemsstat passende foranstaltninger efter den nationale lovgivning"*.

Denne artikel giver medlemsstaterne stor frihed til at vælge de mest effektive bestemmelser til sikring af kontrollen med markedsføringen. Artiklen bør underkastes en nærmere analyse, da der findes et stort udvalg af gennemførelsesmetoder i henhold til gængs praksis i de enkelte medlemsstater, som bør gøres til genstand for en nærmere undersøgelse og drøftelse.

I den forbindelse og inden for rammerne af kontrollen med gennemførelsen bør det undersøges, om to betingelser er opfyldt: dels om der er udpeget en ansvarlig myndighed med den opgave at kontrollere overholdelsen af forpligtelsen til at påse, at der ikke markedsføres produkter, som ikke opfylder direktivets mærkningskrav, dels om der er fastsat sanktioner i tilfælde af, at fabrikanten ikke overholder denne forpligtelse.

2.6.1 Ansvarlige myndigheder

I visse medlemsstater påhviler kontrollen med overholdelsen af bestemmelserne om mærkning af fodtøj kompetente nationale instanser, der er udtrykkeligt nævnt i gennemførelsesteksten; dette er tilfældet i Irland, Det Forenede Kongerige, Portugal og Italien.

I andre lande sker gennemførelsen af forpligtelsen til at udpege en kompetent myndighed ved henvisning til en generel lov³. I dette tilfælde er henvisningen ofte ikke særlig tydelig, da den ikke indgår i selve lovteksten og henviser læseren til andre love. Hvad angår den ansvarlige kompetente myndighed, risikerer dette at skabe problemer med manglende gennemsigtighed.

Ifølge de oplysninger, Kommissionen er i besiddelse af, påhviler det følgende myndigheder at kontrollere overholdelsen af bestemmelserne i direktiv 94/11:

– **Østrig** – De lokale myndigheder under Økonomiministeriet

³ Frankrig – Forbrugerloven, navnlig artikel L-214-1 om loyal handelspraksis.
Belgien – Lov af 14. juli 1991 om handelspraksis og forbrugerinformation og -beskyttelse, navnlig artikel 14.
Østrig – Forbundslov om illoyal konkurrence fra 1984, som ændret ved lov af 1993.
Danmark – Lov om markedsføring.
Finland – Lov om forbrugerbeskyttelse af 20. januar 1978, kap. 2, art. 6.
Luxembourg – Lov med ændringer af 9. august 1971 om gennemførelse og stadfæstelse af beslutninger og direktiver samt stadfæstelse af fællesskabsforordninger på det økonomiske, tekniske, landbrugsmæssige, skovbrugsmæssige og sociale område samt inden for transport.
Nederlandene – Direktiv 94/11/EF er gennemført ved lov om produktkvalitet (*Warenwet*) i kraft af dekret om mærkning af fodtøj (*Warenwetbesluit etikettering van shoeisel*). "*Warenwet*" er knyttet til lov om økonomisk kriminalitet "*Wet op de economische delicten*".
Tyskland – Lov om levnedsmidler og dagligvarer (*Lebensmittel und Bedarfsgegenständegesetz*)
Spanien – Lov 26/1984 om 19.7.1984; decret 1945/1983 om 22.6.1983 (sanktioner).

- **Belgien** – Økonomitilsynet
- **Danmark** – Forbrugerstyrelsen
- **Finland** – Forbrugerstyrelsen. Forbrugerombudsmanden
- **Frankrig** – Generaldirektoratet for Konkurrence, Forbrug og Bekæmpelse af Svindel
- **Tyskland** – Delstaternes Økonomiministerier
- **Grækenland** – Direktoratet for Teknisk Kontrol (Ministeriet for Udvikling)
- **Irland** – Forbrugerstyrelsen
- **Italien** – Ministeriet for Industri og Handel, gennem provinskontorerne
- **Luxembourg** – Direktoratet for Konkurrence og Forbrugerbeskyttelse under Økonomiministeriet
- **Nederlandene** – Sundhedsinspektoratet (den nationale kontrolmyndighed inden for rammerne af lov om produktkvalitet)
- **Portugal** – Generalinspektoratet for Erhvervslivet og de regionale delegationer under Økonomiministeriet
- **Det Forenede Kongerige** – Lokale myndigheder ("Mål og Vægt")
- **Spanien** – De selvstyrende lokale forvaltningsområders Forbrugerstyrelser med Sektorforbrugerstyrelsen som koordinator
- **Sverige** – Forbrugerstyrelsen.

2.6.2. Sanktioner

I Portugal, Det Forenede Kongerige og Irland indeholder ad hoc-gennemførelsesforanstaltningerne særlige bestemmelser om bøder, som pålægges i tilfælde af manglende overholdelse af mærkningskravene.

I **Portugal** medfører overtrædelse af lovgivningen en bøde i størrelsesordenen 25 000 til 500 000 PTE. Bøden kan udgøre hele 2 mio. PTE, hvis der er tale om en juridisk person.

I **Irland** medfører overtrædelse af forskrifterne om mærkningskrav en bøde på op til 1 500 IEP, og i **Det Forenede Kongerige** udløser en overtrædelse af de britiske forskrifter en bøde på op til 5 000 GBP.

I alle øvrige medlemsstater henvises der i gennemførelsesforanstaltningen til en generel lov, som man så må slå op i. I disse tilfælde er henvisningen ofte ikke særlig tydelig, da den ikke indgår i selve lovteksten og henviser læseren til andre love. Hvad angår den ansvarlige kompetente myndighed, risikerer dette at skabe problemer med manglende gennemsigtighed.

Således henhører sanktionerne i **Frankrig** under den alment gældende ret, hvad angår industriprodukter eller levnedsmidler. Sanktionerne kan i tilfælde af bedrageri bestå i en bøde på op til 250 000 FRF og fængsel i op til to år. Bøderne fordobles i tilfælde af gentagelse.

I **Østrig** medfører overtrædelse af den nationale lovgivning bøder, der er fastsat i lov om illoyal konkurrence, og som kan udgøre op til 40 000 ATS, for så vidt angår administrative procedurer.

I **Belgien** er de forskellige sanktioner fastsat i artikel 102 i lov om handelspraksis, og bøderne varierer fra 250 til 10 000 BEF.

I **Spanien** er de forskellige bøder fastsat i lov 26/1984 af 19. juli, dekret 1945/1983 af 22. juni, og i de selvstyrede lokale forvaltningsområders lovgivning vedrørende forbrugerspørgsmål. Overtrædelser medfører bøder på helt op til 1 000 000 ESP i tilfælde af alvorlige procedurefejl.

I **Tyskland** kan overtrædelse af forpligtelsen til korrekt mærkning af fodtøj betragtes som en administrativ overtrædelse og medføre en administrativ bøde på op til 30 000 DEM.

I **Luxembourg** henhører sanktionerne under den alment gældende ret, hvad angår gennemførelsen af fællesskabsbeslutninger, -direktiver og -forordninger. Overtrædelse kan medføre bøder i størrelsesordenen 501 til 1 000 000 BEF.

Konstaterer tilsynsmyndigheden i **Nederlandene** en overtrædelse af lov om produktkvalitet (*Warenwet*), sendes en skriftlig advarsel til den erhvervsdrivende. Hvis en fornyet inspektion efter tre måneder viser, at produkterne stadig er i strid med lovgivningen, udfærdiges en rapport til den offentlige anklager, som i de fleste tilfælde foreslår, at sagen afsluttes med en bøde. Det er værd at bemærke, at enhver overtrædelse udgør økonomisk svig, og at bøderammen er på 500 til 1 000 000 NLG. Bødens størrelse kan ligeledes variere afhængig af fortjenesten. Domstolene inddrages kun, såfremt den person, der pålægges en bøde, beslutter at gøre indsigelse.

I **Sverige, Danmark og Finland** kan ”kontrolmyndigheden meddele et påbud eller et forbud for at sikre, at lovgivningen overholdes”. Påbuddet eller forbuddet ledsages af en bøde i tilfælde af overtrædelse.

I **Grækenland** idømmes lovovertræderne bøder, hvis størrelse afgøres af domstolene.

I **Italien** er den fællesskabslov, som blev vedtaget i 1994, og som der refereres til i præamblen til det nationale dekret, ikke i sig selv en gennemførelseslov, men en bemyndigelseslov, som muliggør en hurtig gennemførelse. Derfor er situationen uklar med hensyn til sanktioner.

Bøderne for overtrædelse af bestemmelserne i artikel 2 er meget forskellige. Forskellene er en naturlig følge af forskellene i medlemsstaternes strafferet. En harmonisering af sanktionerne falder dog uden for direktivets anvendelsesområde.

Kommissionen har ikke kompetence til at fastsætte sanktionsform eller bestemme, hvilken myndigheder der skal påse, at direktivets bestemmelser overholdes. Når dette er sagt, bør samtlige egnede foranstaltninger bidrage til opfyldelsen af samme målsætning, dvs. en effektiv beskyttelse af forbrugerne, samtidig med at det indre markeds enhedskarakter respekteres.

2.7. Markedsføring – Forbud eller hindringer

Det hedder i artikel 3, at medlemsstaterne ikke kan forbyde eller hindre markedsføring af fodtøj, som opfylder mærkningskravene i dette direktiv, ved anvendelse af ikke-

harmoniserede nationale bestemmelser om mærkning af visse former for fodtøj eller fodtøj i almindelighed.

Man bør imidlertid tage i betragtning, at der indirekte kan skabes hindringer gennem andre love, som ikke berøres af direktivets gennemførelse, samt gennem national forvaltningspraksis.

På tidspunktet for fremlæggelsen af nærværende rapport har Kommissionen ikke modtaget oplysninger om direkte hindringer i de nationale gennemførelsesforanstaltninger eller om indirekte hindringer i de hertil knyttede love, bortset fra klagen over den mærkning, Frankrig kræver for fodtøj uden foring.

2.8. Supplerende oplysninger

Det hedder i artikel 5 i direktiv 94/11, at *"de angivelser, der kræves i henhold til dette direktiv, kan suppleres med oplysninger i tekstform, som i givet fald tilføjes på mærkningen"*.

I Frankrig bør mærkningen på alle sko med henblik på kontrol og identifikation oplyse enten om *"fabrikantens firmanavn eller mærke"* eller *"sælgerens firmanavn efterfulgt af en aftalemæssig oplysning, som udleveres af den myndighed, der har til opgave at bekæmpe svig, og som tjener til at identificere fabrikanten eller importøren"*.

I Italien kan oplysningen "så fremstillet i Italien" anbringes på fodtøjet for at angive, at produktet er af italiensk oprindelse.

Medlemsstaterne kan imidlertid ikke forbyde eller hindre markedsføring af fodtøj, som opfylder mærkningskravene i dette direktiv, jf. direktivets artikel 3.

3. KONKLUSIONER

Direktiv 94/11/EF af 23. marts har seks år efter offentliggørelsen vist, at det har kunnet yde forbrugerne en tilstrækkelig information og beskyttelse, og at det har gjort det muligt at sikre den frie omsætning af fodtøj i hele EU. I denne periode - og bortset fra de indledende overtrædelsesprocedurer på grund af manglende gennemførelse inden for den fastsatte frist - har Kommissionen kun modtaget en enkelt klage over manglende overholdelse af direktivets forskrifter, som vedrørte mærkning af fodtøj uden foring.

I de fleste medlemsstater følger de nationale gennemførelsesforanstaltninger næsten ordret teksten til direktiv 94/11/EF, og generelt anser medlemsstaterne den nationale lovgivning for tilstrækkelig til at sikre en effektiv gennemførelse af alle direktivets aspekter. Hvad fabrikanterne angår, er det gennem harmoniseringen af de nationale lovgivninger vedrørende en fælles minimumsordning for fodtøj lykkedes at sikre forbrugerne en bedre information og øget gennemsigtighed.

De målsætninger, som klart blev anført i direktivet fra 1994, nemlig at harmonisere forskrifterne vedrørende fodtøj og sikre den frie omsætning af dette, må anses for opfyldt. Der er således ikke grundlag for at foreslå ændringer af direktivet.